شنبه ۲۴ آذر ۱۴۰۳
شماره ۴۳۰۳
FARHIKHTEGANDAILY.COM
FARHIKHTEGANONLINE

شمخانی به کدام کوتاهی دولت روحانی در ماجرای برجام اشاره می‌کند؟ ایران در صورت اسنپ‌بک اروپا چه تهدیدی کرده بود؟

راز راهبردی

علی مزروعی
خبرنگار گروه نقد روز

حسن روحانی، رئیس‌جمهور و محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه دولت وی از همان ابتدای تصویب قانون اقدام راهبردی از منتقدان برجسته این قانون بودند و به‌کرات آن را به‌عنوان عاملی مخل در موفقیت مذاکرات دیپلماتیک معرفی کردند. اما دریابان علی شمخانی، دبیر پیشین شورای عالی امنیت ملی در اظهارات اخیر خود با رویکردی متفاوت به دفاع از این قانون پرداخته و به‌صراحت بیان کرده است که دستاوردهای کلیدی صنعت هسته‌ای ایران، از جمله غنی‌سازی ۶۰ درصدی و به‌کارگیری سانتریفیوژهای پیشرفته محصول مستقیم اجرای این قانون بوده‌اند و ارتباط چندانی با سیاست‌های دولت وقت نداشته‌اند. علی شمخانی با اشاره به برخی مواضع دولت قبل، تصریح کرد بسیاری از مقامات دولت روحانی به واکنش متقابل در برابر خروج آمریکا از برجام اعتقادی نداشتند و عملاً زمان را صرف مذاکرات طولانی با اروپا کردند، مذاکراتی که از طریق سازوکارهایی مانند «اینستکس» انجام شد و درنهایت هیچ نتیجه ملموسی به همراه نداشت. وی همچنین در اظهارات خود تأکید کرد پیشرفت‌های هسته‌ای اخیر ایران نه‌تنها در چهارچوب این قانون شکل گرفت، بلکه در تعامل با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز ایران همواره از سیاست‌های مندرج در این قانون پیروی کرده است. به باور او، فشارهای اخیر غرب برای توقف فعالیت‌های هسته‌ای پیشرفته ایران، به‌ویژه در قالب قطعنامه‌های شورای حکام آژانس، نشان از نگرانی آن‌ها نسبت به قدرت چانه‌زنی و دستاوردهای ناشی از این قانون دارد.

اظهارات دبیر پیشین شورای عالی امنیت ملی از این نظر حائز اهمیت است که بار دیگر توجه به سیاست‌های بازدارنده و اقدامات متقابل در مناسبات بین‌المللی را پررنگ‌تر می‌کند. این دیدگاه در مقابل رویکرد دولت وقت، که بیشتر بر تعامل و انتظار برای اجرای وعده‌های اروپا تکیه داشت، ابعاد تازه‌ای از اهمیت قانون اقدام راهبردی را در تقویت موقعیت هسته‌ای و دیپلماتیک ایران روشن می‌کند.

شمخانی هم قانون اقدام راهبردی را تأیید کرد

قانون اقدام راهبردی که در سال ۱۳۹۹ به اجرا درآمد مجموعه‌ای از اقدامات عملی را برای مقابله با بدعهدی‌های آمریکا و اروپا تعریف کرد. تدابیری که در این قانون در نظر گرفته شده‌اند، شامل افزایش سطح غنی‌سازی اورانیوم، کاهش دسترسی بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به برخی سایت‌ها و بازگشت به بخش‌هایی از فعالیت‌های هسته‌ای است که در چهارچوب برجام محدود شده بودند. اهداف اصلی این قانون را می‌توان در دو محور عمده تبیین کرد: نخست، واکنش قاطع به خروج غیرقانونی آمریکا از برجام و دوم، اعمال فشار بر طرف‌های باقی‌مانده در توافق هسته‌ای به‌منظور پایبندی به تعهدات خود و رفع تحریم‌های اقتصادی و سیاسی اعمال‌شده بر ایران. از آنجا که تجربه همکاری با کشورهای غربی، به‌ویژه سه کشور اروپایی آلمان، فرانسه و انگلیس نشان‌دهنده بی‌اعتمادی به وعده‌های آن‌ها بود این قانون به‌عنوان ابزاری برای تقویت موضع ایران در مذاکرات طراحی شد. قانون اقدام راهبردی در شرایطی تصویب شد که فشارهای اقتصادی ناشی از تحریم‌ها و ناتوانی اروپا در اجرای تعهدات برجامی اقتصاد ایران را با چالش‌های زیادی روبه‌رو کرده بود. تصویب و اجرای این قانون به‌عنوان نشانه‌ای از عزم جدّی جمهوری اسلامی برای دفاع از منافع ملی و مقابله با زیاده‌خواهی قدرت‌های خارجی قلمداد شد. با وجود اینکه حسن روحانی و تیم دولت او از جمله وزیر امور خارجه وقت، محمدجواد ظریف بارها به انتقاد از این قانون پرداخته و آن را مانعی برای موفقیت در دیپلماسی می‌دانستند علی شمخانی، دبیر وقت شورای عالی امنیت ملی که خود از منصوبان روحانی بود در اظهارات اخیرش این قانون را تأیید کرد.

وقتی INSTEX جواب نداد پلن B ایران اجرا شد

پس از خروج آمریکا از برجام در سال ۲۰۱۸، نحوه واکنش ایران به این اقدام به یکی از جدی‌ترین مباحث سیاست‌گذاری در کشور تبدیل شد. دولت حسن روحانی و محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه وقت راهبردی مبتنی بر تعامل و مذاکره با سه کشور اروپایی اتخاذ کردند. آن‌ها بر این باور بودند که با ادامه همکاری با انگلیس، فرانسه و آلمان امکان حفظ توافق و بهره‌برداری از مزایای اقتصادی آن وجود دارد. این موضع بر اساس ارزیابی روحانی بود که خروج آمریکا را همچون خروج یک «مزاحم» تلقی کرده و امید داشت اروپا بتواند خلأ ایجادشده را جبران کند. دولت وقت به‌جای واکنش سریع و متقابل به خروج آمریکا تلاش کرد با ابزار دیپلماسی و ایجاد مکانیسمی به نام اینستکس INSTEX تجارت و مبادلات مالی با اروپا را حفظ کند. اینستکس به‌عنوان یک سامانه مالی مستقل طراحی شد تا ایران بتواند برخی کالاهای اساسی را بدون وابستگی به دلار یا سیستم مالی آمریکا وارد کند. اما این مکانیسم، نهایتاً ناکام ماند و در این شرایط مجلس شورای اسلامی با تصویب قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها تلاش کرد ابتکار عمل را به دست بگیرد. این قانون با هدف بازگرداندن تعادل در مذاکرات و ایجاد فشار متقابل بر طرف‌های غربی اقداماتی چون افزایش سطح غنی‌سازی اورانیوم و کاهش تعهدات برجامی ایران را الزامی کرد. بااین‌حال دولت حسن روحانی و محمدجواد ظریف به‌شدت با این قانون مخالفت کردند. از دید آن‌ها، اقدامات متقابل هسته‌ای ممکن بود زمینه‌ساز تشدید فشارهای بین‌المللی علیه ایران شود و فضای دیپلماسی را بیش‌ازپیش پیچیده کند. آن‌ها معتقد بودند که چنین اقداماتی با دامن زدن به حساسیت‌های غرب احیای توافق را دشوارتر خواهد کرد اما این مخالفت‌ها در حالی ادامه یافت که ناکارآمدی مسیر تعامل با اروپا و مکانیسم اینستکس برای همگان آشکار شده بود و قانون اقدام راهبردی توانست به ابزاری برای پیشبرد منافع ملی تبدیل شود.

قانون اقدام راهبردی روابط با آژانس را برهم نزد

حسن روحانی و محمدجواد ظریف بارها قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها را عامل ناکامی مذاکرات هسته‌ای دانستند. آن‌ها مدعی شدند این قانون فضای دیپلماسی را پیچیده کرده و مانع از رسیدن به توافقات شده است. روحانی در تیرماه امسال گفت که این قانون ۳۰۰ میلیارد دلار ضرر به کشور وارد کرده است، رقمی که دوبرابر ادعای ترامپ درباره «پاداش» دولت اوباما به ایران از طریق برجام بود. روحانی از ابتدا با تصویب این قانون مخالف بود و در جلسه هیئت دولت آن را مضر برای دیپلماسی دانست. محمدجواد ظریف نیز در ایام تبلیغات انتخابات ریاست جمهوری گفته بود اگر قانون مجلس و مخالفت رژیم‌صهیونیستی نبود توافق هسته‌ای با بایدن احیا می‌شد. اما علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی دولت روحانی اخیراً این ادعاها را رد و تأکید کرد که قانون اقدام راهبردی مسیر پیشرفت صنعت هسته‌ای ایران را هموار کرده است. شمخانی اشاره کرد این قانون به ایران کمک کرده بدون ایجاد چالش با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به فعالیت‌های هسته‌ای خود ادامه دهد. ایران هرگز در هیچ توافقی با آژانس به توقف فعالیت‌های هسته‌ای رضایت نداده است. شمخانی به توافقات انجام‌شده با آژانس درباره انباشت مواد غنی‌سازی‌شده نیز اشاره کرد و افزود در سفر گروسی به تهران نیز توافقات خوبی صورت گرفت. درحالی‌که دولت روحانی به امید همکاری با اروپا اینستکس را راه‌اندازی کرد اروپایی‌ها همچنان به سیاست‌های آمریکا پایبند بوده و اخیراً هم در شورای حکام آژانس قطعنامه‌ای علیه ایران تصویب کردند که به‌نوعی مقدمه‌ای برای حرکت به سمت فعال‌سازی مکانیسم ماشه محسوب می‌شود.

خروج از NPT تنها برگی بود که روحانی برای مهار رویکردهای ضد برجامی رو کرد

پس از خروج آمریکا از برجام در اردیبهشت ۱۳۹۷، دولت حسن روحانی برای حفظ توافق و جلوگیری از فروپاشی کامل آن، سیاست‌های متعددی را دنبال کرد. در این میان یکی از برگ‌های مهم و شاید آخرین ابزار دولت در برابر فشارهای غرب تهدید به خروج از معاهده منع گسترش تسلیحات هسته‌ای (NPT) بود. این تهدید به‌صورت رسمی در قالب نامه‌ای به کشورهای اروپایی اعلام شد و هدف آن ارسال پیام هشدار جدی به ترویکای اروپایی (آلمان، فرانسه و انگلیس) در خصوص تبعات اقدامات خصمانه به‌ویژه فعال‌سازی مکانیسم ماشه بود. این اقدام دولت روحانی نشان‌دهنده تلاش برای استفاده از یک ابزار بازدارنده قوی در برابر اروپا و آمریکا بود. خروج ایران از NPT می‌توانست پیامدهای گسترده‌ای برای نظام عدم اشاعه تسلیحات هسته‌ای در جهان داشته باشد و فشار سیاسی سنگینی را به اروپا و آمریکا وارد کند. این تهدید به‌نوعی نشان‌دهنده این بود که ایران در صورت مواجهه با اقدامات شدیدتر از جمله فعال‌سازی مکانیسم ماشه گزینه‌های بازدارنده جدی‌تری روی میز دارد. با وجود این تهدید اروپایی‌ها همچنان به حمایت از سیاست‌های آمریکا نزدیک شدند و اقداماتی نظیر تصویب قطعنامه‌های ضدایرانی در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را دنبال کردند. این نشان می‌دهد که تأثیر تهدید خروج از NPT بر سیاست‌های اروپا حداقل در ظاهر محدود بوده است. در شرایط کنونی که فشارهای اروپا بر ایران افزایش یافته و تهدید به فعال‌سازی مکانیسم ماشه مجدداً مطرح شده است همان تهدید خروج از NPT همچنان به‌عنوان یکی از ابزارهای بازدارنده در دسترس جمهوری اسلامی محسوب می‌شود اما بی‌توجهی اروپا به این موضوع نشان از ارزیابی آن‌ها نسبت به احتمال پایین عملی شدن این تهدید دارد. اگرچه روحانی با قانون اقدام راهبردی مجلس مخالف بود و آن را مانعی برای موفقیت مذاکرات می‌دانست اما تلاش کرد تا با تهدید خروج از NPT، نوعی بازدارندگی در برابر اروپا ایجاد کند. این اقدام به‌عنوان آخرین برگ دولت روحانی در حفظ برجام استفاده شد. با این حال واکنش محدود اروپا به این تهدید نشان داد که آن‌ها احتمال عملی شدن آن را پایین ارزیابی کرده‌اند و همچنان مسیر فشار را ادامه داده‌اند.

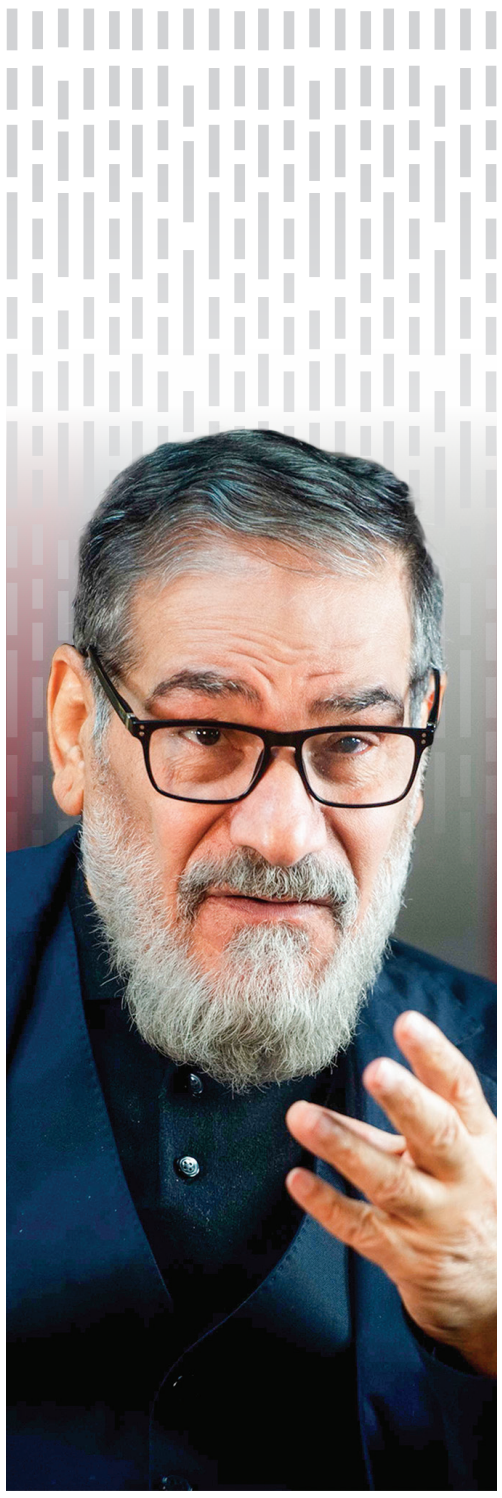

یک منبع آگاه در گفت‌وگو با «فرهیختگان» از فضاسازی رسانه‌های آمریکایی درمورد افزایش نظارت‌های آژانس گفت

در چهارچوب پادمان «تعداد بازرسی‌ها» افزایش پیدا کرده

زهرا طیبی
خبرنگار گروه نقد روز

«ایران با نظارت‌های سختگیرانه آژانس در سایت هسته‌ای فردو، موافقت کرده است.» این خبری بود که رویترز و برخی از رسانه‌های خارجی از گزارش محرمانه آژانس منتشر کردند و خبر از یک توافق میان ایران و آژانس در خصوص نظارت‌ها دادند. این گزارش درحالی منتشر می‌شود که برمبنای کسب اطلاع «فرهیختگان» افزایش نظارت‌ها یک روال عادی پادمانی است که به طور طبیعی زمانی که فعالیت‌ها افزایش پیدا می‌کند، تعداد بازرسی‌ها هم بیشتر می‌شود. اما آنچه در رسانه‌ها به نقل از گزارش آژانس منتشر شده این شائبه را تقویت کرد که ایران توافقی با آژانس منعقد کرده و این اقدام در چهارچوب تحقق یکی از شروط آژانس، مبنی بر افزایش نظارت‌ها بر فعالیت هسته‌ای ایران صورت گرفته است. اما بررسی ادعاها در رسانه‌ها نشان می‌دهد، آژانس بار دیگر بر مدار سیاسی‌کاری حرکت کرده و یک اقدام در چهارچوب قوانین پادمان را به عنوان دستاورد خود جازده است.

موافقت ایران با نظارت‌های سختگیرانه در فردو؟

رویترز روز پنجشنبه ادعا کرد در گزارش محرمانه آژانس که در اختیار خبرنگار این رسانه قرار گرفته است، «ایران با نظارت شدیدتر توسط ناظر هسته‌ای سازمان ملل، در سایت فردو موافقت کرده است.» همچنین در ادامه نیز به این موضوع اشاره شد که این موافقت بعد از آن صورت گرفته که «ایران درجه غنی‌سازی را به میزان قابل توجهی افزایش داده تا به تولید سلاح هسته‌ای نزدیک شود.» آژانس در گزارش خود به این موضوع اشاره کرد که «ایران با درخواست آژانس ffep برای افزایش دفعات و شدت اجرای اقدامات پادمانی موافقت کرده است.» علاوه براین، خبرنگار وال استریت ژورنال (لارنس نورمن) نیز مدعی شد اقداماتی که ایران با آن موافقت کرده «شامل افزایش بازرسی‌های بیشتر از سایت فردو و حضور چند بازرس بیشتر است.» این خبرنگار در ادامه هم گفت «تدابیر نظارتی بیشتر هم لحاظ شده است.» رسانه انگلیسی میدل‌ایست‌مانیتور هم مدعی شد «ایران با افزایش فرکانس و شدت نظارت‌ها در تأسیسات فردو موافقت کرده است. این اقدام شامل تدابیر نظارتی قوی‌تر است که بر فعالیت‌های غنی‌سازی نظارت بیشتری خواهد داشت.» میدل‌ایست در ادامه گزارش خود نیز مدعی شد ایران، فرایند غنی‌سازی اورانیوم در سطح ۲۰ درصد را برای سرعت بخشیدن به تولید در سطح ۶۰ درصد تغییر داده است.

عقب‌نشینی ایران بعد از افزایش فعالیت‌های هسته‌ای؟

بعد از تصویب بیانیه ترویکا علیه ایران در شورای امنیت، ایران اعلام کرد فعالیت هسته‌ای خود را افزایش می‌دهد، ازجمله این اقدامات که سخنگوی سازمان انرژی اتمی هم به آن اشاره کرد، راه‌اندازی مجموعه‌ای از سانتریفیوژهای جدید و پیشرفته و فعال شدن هزاران ماشین جدید سانتریفیوژ، طی ۴ تا ۶ ماه است. علاوه بر این گفته می‌شد، تجهیز بال B فردو نیز ازجمله اقداماتی است که ایران بعد از تصویب این قطعنامه انجام خواهد داد. پس از اقدامات ایران، ترویکا روز دوشنبه (۲۰ آذرماه) در بیانیه‌ای، «افزایش چشمگیر سرعت تولید اورانیوم غنی‌شده تا خلوص ۶۰ درصد در تأسیسات فردو» را محکوم کرد و از ایران خواست «این اقدامات را به حالت قبل بازگرداند و فوراً گسترش تنش‌های هسته‌ای را متوقف کند.» حالا انتشار گزارش توافق جدید ایران و آژانس این شائبه را تقویت کرد که ایران بعد از افزایش فعالیت‌های هسته‌ای حاضر به پذیرش افزایش نظارت‌ها شده است. انتشار خبر به نتیجه رسیدن این توافق، فضای انتقادی در داخل کشور به وجود آورد که «تشدید نظارت‌ها» بعد از قطعنامه تند ترویکا علیه ایران، پالس ضعف به اروپایی‌ها و امتیازدهی از جانب ایران به شمار می‌رود. در کنار این موارد هفته گذشته نیز آژانس به این موضوع اشاره کرد که در «صورت نیاز در مورد اقدامات سخت‌تر پادمانی، در دوسایت هسته‌ای ایران ازجمله فردو که در حال غنی‌سازی در بالاترین سطحند، بحث خواهند کرد.»

ایران تنها با افزایش «تعداد بازرسی‌ها» موافقت کرده است

کسب اطلاع «فرهیختگان» از منابع آگاه اما این گزاره را اثبات می‌کند که آنچه در رسانه‌های خارجی در خصوص توافق جدید ایران و آژانس مبنی بر افزایش و تشدید نظارت‌ها منتشر شده، اغراق‌آمیز است و «افزایش نظارت‌ها یک روال عادی پادمانی است.» این منبع آگاه در خصوص افزایش این نظارت‌ها اشاره کرد «زمانی که فعالیت‌ها افزایش پیدا می‌کند، به طور طبیعی فرکانس بازرسی‌ها افزایش پیدا می‌کند و عکس این موضوع هم وجود دارد و زمانی که فعالیت‌ها کاهش پیدا می‌کند، تعداد بازرسی‌ها کاهش پیدا می‌کند.» این اقدامات در چهارچوب قوانین پادمان صورت می‌گیرد و افزایش تولید هسته‌ای ایران به خصوص تولید ۶۰ درصد چندبرابر شده، بازرسی‌ها افزایش پیدا کرده و آنچه میان ایران و آژانس منعقد شده است، در چهارچوب توافق نبوده است. این منبع آگاه در ادامه هم به این موضوع اشاره کرد که در تعاملات میان ایران و آژانس مشخصاً «هر دوماه یک بار و برای هر مؤسسه ترتیبات پادمانی با آژانس تعریف می‌شود.» برای مثال اگر فعالیت‌ها در سایت اصفهان کاهش و در نطنز افزایش پیدا کند، متقابلاً «تعداد بازرسی‌ها» کاهش و افزایش پیدا می‌کند و «این روال عادی است که چندین سال است میان ایران و آژانس جریان دارد.» از آنجا که هزاران ماشین جدید فعالیت خود را آغاز کردند و از آن طرف هم میزان غنی‌سازی ۶۰ درصد در حال تولید است، «به طور طبیعی تفاهم شده که تعداد بازرسی‌ها افزایش پیدا کند.» این جلسات به طور معمول هر دوماه یک بار میان ایران و آژانس برگزار می‌شود و عموماً نیز اخبار آن رسانه‌ای نمی‌شود. نکته مهم دیگر این است که افزایش نظارت‌ها در سایت هسته‌ای فردو، صرفاً شامل افزایش «تعداد بازرسی‌ها» می‌شود و «نه دوربین و نه بازرسی اضافه شده.» این منبع آگاه در خصوص جزئیات بازرسی‌ها گفت: «برای مثال اگر سه بار امکان بازرسی وجود دارد، تعداد آن به چهار بار افزایش پیدا می‌کند، تعداد آن محدود است و هر زمان و هر ساعت امکان بازرسی وجود ندارد.»

تکرار سیاسی‌کاری آژانس در ماجرای افزایش نظارت‌ها در فردو

انتشار گزارش افزایش نظارت‌ها در فردو که امری معمول در چهارچوب قوانین پادمانی است، درحالی توسط آژانس در اختیار رسانه‌ها قرار گرفته که پیش از این آژانس سابقه درز گزارش‌های محرمانه به رسانه‌ها را داشته است. اسفند ۱۴۰۱ آژانس گزارشی از پیدا کردن شواهدی مبنی بر آثار غنی‌سازی ۸۴ درصد در یکی از سایت‌های هسته‌ای ایران منتشر کرد، گزارشی که مبنای دقیقی نداشت و صرفاً بر مبنای یک گمانه‌زنی بود اما انتشار آن فشارهای بین‌المللی و رسانه‌ای زیادی را بر ایران تحمیل کرد. حالا نیز انتشار گزارش محرمانه آژانس با این فضاسازی رسانه‌ای که ایران با نظارت‌های شدیدتر موافقت کرده است، آن هم در شرایطی که ایران، بعد از تصویب قطعنامه اعلام و اقدام به افزایش فعالیت هسته‌ای خود کرد، این شائبه را تقویت کرد که ایران در مقابل آژانس کوتاه آمده و پیروزنمایی نیز برای آژانس نیز به شمار می‌رفت، درحالی‌که آنچه منتشر شد با واقعیت فاصله دارد. آژانس سابقه روشنی در سوءاستفاده از رسانه‌ها برای تشدید فشار علیه ایران در راستای امتیازگیری داشته، اقدامی که به نظر می‌رسد این بار نیز با همین منظور، گزارش محرمانه آژانس در رسانه‌ها منتشر شده است.

تهدید مکانیسم ماشه ابزار فشار امتیازگیری از ایران

هم‌زمان با انتشار خبر توافق ایران و آژانس مبنی بر افزایش شدت بازرسی‌ها در فردو، ترویکای اروپایی در نامه‌ای به شورای امنیت اعلام کرد در صورت لزوم حاضر است تا بازگشت فوری همه تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران (مکانیسم ماشه) را آغاز کند. در بخشی از این نامه تأکید شده «ایران باید برنامه اتمی خود را محدود کند تا شرایط سیاسی لازم در جهت پیشرفتی معنی‌دار و رسیدن به راه‌حلی مبتنی بر مذاکره فراهم شود.» این نامه که روز ۶ دسامبر توسط سه کشور آلمان، انگلیس و فرانسه به شورای امنیت ارسال شد، روز پنجشنبه توسط رویترز منتشر شد. ترویکا در نامه به این موضوع اشاره کرد که «ما بر عزم خود برای استفاده از کلیه ابزارهای دیپلماتیک برای جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح اتمی تأکید می‌کنیم.» بر مبنای توافق ۲۰۱۵ و در چهارچوب فعالیت صلح‌آمیز هسته‌ای ایران، تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران معلق شده است. تا اکتبر سال آینده یعنی مهر ماه ۱۴۰۴ زمان طلایی کشورهای اروپایی برای فعالسازی مکانیسم ماشه و بازگرداندن تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران است. اگرچه اروپا هر زمان این امکان را دارد که مکانیسم ماشه را علیه ایران فعال کند اما هم‌زمان با سال دهم برجام، عملاً پرونده ایران در مورد تحریم‌ها بسته می‌شود و فعال‌سازی مکانیسم ماشه پس از آن کارکرد زیادی ندارد. براین اساس این احتمال تقویت می‌شود که تا سال آینده ترویکا به سمت فعال‌سازی مکانیسم ماشه و بردن پرونده ایران به شورای امنیت حرکت کند.

تصویب بیانیه تند ترویکا علیه ایران نیز در چهارچوب مقدمه‌سازی برای بردن پرونده ایران به شورای امنیت صورت گرفت. اما هم‌زمانی انتشار خبر نامه ترویکا به شورای امنیت و انتشار خبر توافق ایران و آژانس مبنی بر افزایش نظارت‌ها توسط ایران، چند پیام مشخص داشت؛ فارغ از اینکه توافق ایران و آژانس در خصوص افزایش نظارت‌ها اتفاق تازه‌ای نبوده اما تشدید اقدامات ترویکا برای تحت فشار قرار دادن ایران در خصوص برنامه هسته‌ای با توجیه افزایش میزان غنی‌سازی در شرایطی که ایران روند همکاری با آژانس را ادامه می‌دهد، اثبات می‌کند که اقدامات ترویکا بیش از آنکه ناشی از تشدید فعالیت‌های هسته‌ای ایران باشد، حکایت از سیاسی‌کاری اروپایی‌ها علیه ایران دارد. نکته دیگر آنکه به نظر می‌رسد، تهدید ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت بیشتر با هدف امتیازگیری بیشتر از ایران در چهارچوب فعالیت‌های هسته‌ای صورت می‌گیرد. امری که ترویکا در بیانیه اخیر خود نیز به آن اشاره کرد و خواهان بازگشت فعالیت هسته‌ای ایران به توافق ۲۰۱۵ شده است. موضوعی که هوشمندی ایران را در این زمینه می‌طلبد تا ضمن همکاری با آژانس و ادامه فعالیت هسته‌ای ایران به صورت صلح‌آمیز، امتیازاتی ندهد که علاوه بر محدود شدن فعالیت هسته‌ای، ایران را در موضع ضعف قرار دهد. نکته مهم دیگر این است که اروپایی‌ها تا حضور رسمی ترامپ در کاخ سفید به دنبال این هستند تا جای ممکن، بر مدار خواست او حرکت کنند و تشدید فشار علیه ایران در برنامه هسته‌ای و توافقی که او از آن خارج شد، بهانه خوبی برای حرکت در مسیر خواست رئیس‌جمهور جدید آمریکاست.